

UREDBA SAVETA (EC) BR. 343/2003
**O UTVRĐIVANJU KRITERIJUMA I MEHANIZAMA ZA ODREĐIVANJE
NADLEŽNE DRŽAVE ČLANICE ZA ODLUČIVANJE O ZAHTEVU ZA AZIL
KOJI JE DRŽAVLJANIN TREĆE DRŽAVE PODNEO U JEDNOJ OD DRŽAVA
ČLANICA – „DABLIN II“ (2003)¹**

SAVET EVROPSKE UNIJE,

Imajući u vidu Ugovor o osnivanju EZ, a naročito čl. 63. st. 1t(1a) Ugovora;

Imajući u vidu predlog Komisije;²

Imajući u vidu mišljenje Evropskog parlamenta;³

Imajući u vidu mišljenje Evropskog ekonomskog i socijalnog odbora;⁴

Potvrđujući da:

(1) Zajednička politika azila, uključujući i Zajednički evropski sistem za azil, predstavlja sastavni deo cilja Evropske unije ka progresivnom uspostavljanju područja slobode, bezbednosti i pravde za one koji su bili prinuđeni da legitimno traže zaštitu u Zajednici.

(2) Evropski savet, na specijalnom zasedanju u Tampereu od 15. i 16. oktobra 1999. godine, postigao je dogovor o osnivanju Zajedničkog evropskog sistema za azil koji bi se zasnivao na celovitoj primeni Ženevske konvencije o statusu izbeglica od 28. jula 1951 (Ženevska konvencija), dopunjenoj Njujorškim protokolom od 31. januara 1967. godine (Protokol), obezbeđujući time zaštitu od vraćanja na mesto progona, tj. zadržavajući načelo zabrane proterivanja ili vraćanja silom. Države članice će se, nezavisno od kriterijuma za utvrđivanje nadležnosti i odgovornosti utvrđenih ovom uredbom, poštujući načelo zabrane proterivanja ili vraćanja silom, smatrati bezbednim trećim državama za državljane trećih država.

(3) Zaključci iz Tamperea takođe predlažu da ovaj sistem u najkraćem mogućem roku uključi jasne i efikasne metode za određivanje nadležne države članice za odlučivanje o zahtevu za azil.

(4) Takav metod bi trebao da se zasniva na objektivnim i pravičnim kriterijumima, kako za države članice tako i za zainteresovana lica. Naročito bi trebalo da se postigne efikasno određivanje nadležne države radi garantovanja efektivnog pristupa postupku za utvrđivanje izbegličkog statusa, tako da cilj efikasnog utvrđivanja nadležne države ne bude kompromitovan.

(5) U pogledu uvođenja sukcesivnih faza Evropskog sistema za azil koje bi dugoročno dovele do jedinstvenog postupka i jednoobraznog statusa u celoj Uniji, u ovoj fazi je još uvek potrebno potvrditi načela Konvencije o utvrđivanju nadležne države za odlučivanje o zahtevu za azil koji je podnet u jednoj od država članica evropskih zajednica,⁵ potpisane u Dablinu 15. juna 1990 (u daljem tekstu: Dablinska konvencija), čija je implementacija podstakla proces harmonizacije politika azila.

(6) Potrebno je očuvati jedinstvo porodice u meri u kojoj je to kompatibilno sa drugim ciljevima tako što će se ustanoviti kriterijumi i mehanizmi za određivanje nadležne države za odlučivanje o zahtevu za azil.

(7) Zajedničko odlučivanje u jednoj državi članici o zahtevima za azil svih članova porodice omogućava detaljno ispitivanje zahteva i donošenje usaglašenih odluka. Državama članicama je potrebno omogućiti odstupanje od pojedinih pravila o nadležnosti kada je to potrebno za spajanje porodica iz humanitarnih razloga.

(8) Postepeno formiranje zajedničkog prostora bez unutrašnjih granica u kojem postoji sloboda kretanja na osnovu Ugovora o osnivanju EZ i komunitarne politike o uslovima za ulazak i boravak državljana trećih država, kao i u skladu sa zajedničkim naporima za održavanje spoljnih granica, zahteva ravnotežu između različitih kriterijuma za uspostavljanje nadležnosti u duhu solidarnosti.

(9) Moguće je olakšati primenu i povećati efikasnost ove uredbe putem zaključivanja bilateralnih sporazuma između država članica radi unapređenja razmene informacija između nadležnih državnih organa, skraćivanjem rokova ili pojednostavljanjem postupka povodom zahteva za preuzimanje ili vraćanje, ili ustanovljavanjem postupaka za sprovođenje transfera.

(10) Potrebno je osigurati kontinuitet između sistema uspostavljenog Dablinskom konvencijom i sistema ustanovljenog ovom uredbom. Takođe, potrebno je obezbediti usklađenost ove uredbe sa uredbom Saveta (EC) br. 2725/2000, od 11. decembra 2000. godine, o osnivanju sistema „Eurodac“ za upoređivanje otisaka prstiju u cilju efikasnije primene Dablinske konvencije.⁶

(11) Sistem „Eurodac“, ustanovljen Uredbom br. 2725/2000, a naročito njeni čl. 4. i 8, trebalo bi da olakšaju primenu ove uredbe.

(12) Prilikom postupanja sa licima na koje se ova uredba primenjuje, države članice su dužne da poštuju svoje obaveze iz međunarodnih instrumenata čije su ugovornice.

(13) Mere implementacije za ovu uredbu usvojiće se u skladu sa odlukom Saveta 1999/468/EC, od 28. juna 1999. godine, koja utvrđuje način vršenja ovlašćenja za implementaciju od strane Komisije.⁷

(14) Potrebno je vršiti periodičnu kontrolu nad primenom ove uredbe.

(15) Uredbom se poštuju osnovna ljudska prava i priznata načela, a naročito Povelja Evropske unije o osnovnim ljudskim pravima.⁸ Naročito se teži potpunom ostvarivanju prava na azil koje je garantovano čl. 18.

(16) Pošto su ciljevi predloženih mera, tačnije ustanovljavanje kriterijuma za određivanje nadležne države za odlučivanje o zahtevu za azil koji podnese državljanin treće države u jednoj od država članica takvi da se ne mogu na odgovarajući način ostvariti na nivou država članica i, imajući u vidu obim i dejstvo ovih mera, one se na bolji način mogu ostvariti na nivou Zajednice, tako da Zajednica može usvojiti mere u skladu sa načelom srazmernosti predviđenim u čl. 5. Ugovora. U skladu sa načelom srazmernosti ovom se uredbom ne mogu naložiti mere kojima se prevazilaze predviđeni ciljevi.

(17) U skladu sa čl. 3. Protokola o položaju Ujedinjenog Kraljevstva i Irske, koji je u formi aneksa pridodat Ugovoru o Evropskoj uniji i Ugovoru o osnivanju EZ, Ujedinjeno Kraljevstvo i Irska su 30. oktobra 2001. godine dostavile notu o svojoj nameri da učestvuju u donošenju i primeni ove uredbe.

(18) U skladu sa čl. 1. i 2. Protokola o položaju Danske, koji je u formi aneksa pridodat Ugovoru o Evropskoj uniji i Ugovoru o osnivanju EZ, Danska ne učestvuje u usvajanju ove uredbe niti je njome obavezana.

(19) Dablinska konvencija ostaje na snazi i primenjuje se između Danske i država članica za koje je obavezujuća ova uredba, dok se ne postigne sporazum koji će omogućiti učešće Danske u primeni ove uredbe.

USVAJA SLEDEĆU UREDBU:

GLAVA I PREDMET I DEFINICIJE

Član 1.

Ovom uredbom se utvrđuju kriterijumi i mehanizmi za određivanje države članice nadležne za odlučivanje o zahtevu za azil koji je podneo državljanin treće države u jednoj od država članica.

Član 2.

Za svrhe ove uredbe:

(a) „državljanin treće države“ je svako lice koje nije državljanin Unije u smislu čl. 17. st. 1 Ugovora o osnivanju EZ;

(b) „Ženevska konvencija“ označava Konvenciju o statusu izbeglica od 28. jula 1951. godine, izmenjena Njujorškim protokolom od 31. januara 1967. godine;

(c) „zahtev za dobijanje azila“ jeste zahtev koji podnese državljanin treće države, a koji se može odrediti kao zahtev za međunarodnu zaštitu upućen državi članici, na osnovu Ženevske konvencije. Polazi se od pretpostavke da je svaki zahtev za međunarodnu zaštitu istovremeno i zahtev za dobijanje azila, osim ukoliko državljanin treće države izričito ne zahteva drugi oblik zaštite koji može posebno tražiti;

(d) „podnosilac zahteva“ ili „lice koje traži azil“ jeste državljanin treće države koji podnosi zahtev za dobijanje azila dok o ovome zahtevu još nije doneta konačna odluka;

(e) „odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila“ označava svaki postupak, odnosno odluku ili rešenje o zahtevu za dobijanje azila koje donosi organ nadležan po unutrašnjem pravu, osim postupka za određivanje nadležne države članice u skladu sa ovom uredbom;

(f) „povlačenje zahteva za dobijanje azila“ označava svaku radnju kojom podnosilac zahteva okončava postupak pokrenut zahtevom za dobijanje azila, prema pravilima unutrašnjeg prava, izričito ili prećutno;

(g) „izbeglica“ je državljanin treće države koji ispunjava uslove utvrđene Ženevskom konvencijom i koji ima pravo da po ovom osnovu boravi na teritoriji države članice;

(h) „maloletnik bez pratnje“ je svako lice mlađe od 18 godina koje nije u braku, i koje se nađe na teritoriji države članice bez pratnje odrasle osobe koja je za njega odgovorna, na osnovu zakona ili običaja, sve dok se za njega ne obezbedi odgovarajuće rešenje; pod ovim se podrazumeva i maloletnik koji je ostao bez pratnje nakon dolaska na teritoriju države članice;

(i) „članovi porodice“ su, pod uslovom da su kao porodica živeli i u zemlji porekla, sledeći članovi porodice podnosioca zahteva koji se nalaze na teritoriji države članice:

(i) supružnik lica koje traži azil, odnosno njegov nevenčani partner iz trajne veze kada domaći propisi o položaju stranaca izjednačavaju bračne i vanbračne zajednice;

(ii) maloletna deca parova navedenih u t. (i) ili podnosioca zahteva, pod uslovom da deca nisu venčana i da ih podnosilac zahteva izdržava, bez obzira da li su deca vanbračna ili usvojena prema kriterijumima unutrašnjeg prava;

(iii) otac, majka ili staratelj, kada su podnosioci zahteva, odnosno izbeglice, maloletnici koji nisu u braku;

(j) „isprava o boravku“ je svako ovlašćenje državljaninu treće države da boravi na teritoriji države članice koju izda nadležni organ, uključujući i dokumenta koja dopuštaju boravak na teritoriji na osnovu privremene zaštite ili dok se ne promene okolnosti zbog kojih je naredba o proterivanju doneta, osim viza i dozvola boravka izdatih za period potreban za utvrđivanje nadležne države članice u skladu sa ovom uredbom, odnosno za period potreban za odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila, odnosno zahtevu za dobijanje boravišne dozvole;

(k) „viza“ označava ovlašćenje ili odluku države članice koja je uslov za tranzit ili ulazak u jednu ili više država članica sa određenim ciljem boravka. Vrsta vize biće utvrđena u skladu sa sledećim definicijama:

(i) „viza za duži boravak“ je ovlašćenje ili odluka države članice koja je uslov za ulazak na teritoriju države članice sa određenim ciljem boravka na teritoriji te države članice za period duži od tri meseca;

(ii) „viza za kraći boravak“ označava ovlašćenje ili odluku države članice koja je uslov za ulazak na teritoriju te države sa određenim ciljem boravka u periodu koji ukupno nije duži od tri meseca;

(iii) „tranzitna viza“ označava ovlašćenje ili odluku države članice kojom se dopušta tranzit preko teritorije te države članice, ili više država članica, osim za tranzit na aerodromu;

(iv) „viza za tranzit na aerodromu“ označava ovlašćenje ili odluku kojom se državljaninu treće države, za kojeg važi ova obaveza, dozvoljava prolaz kroz aerodromsku tranzitnu zonu radi ukrcavanja na isti ili drugi vezani međunarodni let, bez mogućnosti ulaska na teritoriju države članice.

GLAVA II OPŠTA NAČELA

Član 3.

1. Države članice će postupati po zahtevu za dobijanje azila koji državljanin treće države podnese na granici ili na teritoriji jedne od njih. O zahtevu će odlučiti jedna država članica, i to ona koja je nadležna na osnovu kriterijuma utvrđenim u Glavi III.

2. Odstupajući od st. 1. država članica može odlučiti o zahtevu za dobijanje azila koji je njoj podneo državljanin treće države, čak i kada odlučivanje o tom zahtevu ne pripada njenoj nadležnosti na osnovu ove uredbe. U tom slučaju će država članica postati nadležna država članica u smislu ove uredbe i time preuzeti obaveze koje proističu iz ove nadležnosti. Kada je to potrebno, obavestiće o tome državu članicu koja je prethodno bila nadležna, državu članicu koja vodi postupak za utvrđivanje nadležne države ili državu članicu koju je državljanin treće države zamolio da preuzme slučaj, odnosno da ga ponovo uzme u razmatranje.

3. Svaka država članica zadržava pravo da, u skladu sa svojim unutrašnjim pravom, pošalje podnosioca zahteva u treću državu poštujući pri tom odredbe Ženevske konvencije.

4. Podnosilac zahteva za dobijanje azila biće pismeno i na jeziku koji razume obavешten o primeni ove uredbe, rokovima i mogućim rezultatima njene primene.

Član 4.

1. Postupak određivanja nadležne države članice na osnovu ove uredbe biće otpočet odmah nakon prvog podnošenja zahteva za dobijanje azila u nekoj od država članica.

2. Smatra se da je zahtev za dobijanje azila podnet čim je podnesak podnosioca zahteva, odnosno izveštaj nadležnih organa, dostavljen nadležnim državnim organima države članice. Ukoliko zahtev za dobijanje azila nije podnet u pismenoj formi, potrebno je da se što više skratiti rok od izjavljivanja namere i pripreme izveštaja.

3. Za svrhe ove uredbe, odlučivanje o statusu maloletnika kojeg prati podnosilac zahteva i koji ispunjava uslove za sticanje statusa člana porodice iz čl. 2. t. (i), ne može biti odvojeno od odlučivanja o statusu njegovog roditelja ili staratelja, o čemu će zajedno odlučiti država članica nadležna za odlučivanje o zahtevu njegovog roditelja ili stara-

telja, čak i kada sam maloletnik nije podnosilac zahteva. Isti postupak se primenjuje i na decu rođenu nakon dolaska njihovih roditelja na teritoriju države članice i nije potrebno pokretati poseban postupak za rešavanje ovog pitanja.

4. Ako podnosilac zahteva koji boravi na teritoriji jedne države članice podnese zahtev za dobijanje azila drugoj državi članici, postupak određivanja nadležne države sprovedeće ona država članica na čijoj teritoriji podnosilac zahteva boravi. Drugu državu članicu će o ovome, bez odlaganja, obavestiti država članica koja je primila zahtev, koja će se u smislu ove uredbe smatrati državom članicom kojoj je podnet zahtev za azil. Podnosilac zahteva će biti pismeno obavešten o prenosu nadležnosti i datumu prenosa.

5. Ako lice koje traži azil podnese zahtev u državi članici u kojoj boravi nakon povlačenja prvobitnog zahteva, tokom trajanja postupka određivanja nadležne države biće preuzet, u skladu sa uslovima iz čl. 20, od strane države članice kojoj je zahtev podnet imajući u vidu okončanje postupka određivanja države članice nadležne za odlučivanje o zahtevu. Ova obaveza prestaje da važi ukoliko u međuvremenu lice koje traži azil napusti teritorije država članica duže od tri meseca ili ukoliko je pribavio ispravu o boravku kod neke od država članica.

GLAVA III REDOSLED PRIMENE KRITERIJUMA

Član 5.

1. Kriterijumi za određivanje nadležne države članice primenjivaće se redosledom kojim su navedeni u ovoj glavi.
2. Određivanje nadležne države članice prema kriterijumima vršiće se na osnovu stanja koje postoji u vreme podnošenja prvog podnosiocčevog zahteva za azil u državi članici.

Član 6.

U slučaju kada je podnosilac zahteva za dobijanje azila maloletnik bez pratnje, biće nadležna ona država članica u kojoj se nalaze članovi njegove porodice, pod uslovom da je to u najboljem interesu maloletnika. Ukoliko nisu prisutni članovi porodice, država članica nadležna za odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila biće ona država u kojoj je maloletnik podneo svoj zahtev.

Član 7.

Ukoliko lice koje traži azil ima porodicu, bez obzira da li je ta porodica bila već oformljena u zemlji porekla ili ne, a kojem je dopušteno da boravi u državi članici kao izbeglici, onda će ta država članica biti nadležna da odlučuje o njegovom zahtevu za azil, pod uslovom da to lice tako želi.

Član 8.

Ukoliko lice koje traži azil ima porodicu u državi članici, a njegov zahtev za dobijanje azila nije još bio predmet nijedne meritorne odluke, onda će ta država članica biti nadležna za odlučivanje o zahtevu za azil, pod uslovom da to lice tako želi.

Član 9.

1. Kada lice koje traži azil poseduje punovažnu ispravu o boravku, onda će za odlučivanje o zahtevu za azil biti nadležna ona država članica koja je tu ispravu izdala.
2. Kada lice koje traži azil poseduje punovažnu vizu, onda će za odlučivanje o zahtevu za azil biti nadležna ona država članica koja je izdala vizu, osim ukoliko viza nije izdata u ime ili na osnovu pismenog ovlašćenja druge države članice. U tom slučaju će ta država članica biti nadležna za odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila. Ukoliko jedna država članica konsultuje centralne organe druge države, a naročito iz razloga nacionalne bezbednosti, odgovor te države članice neće se smatrati pismenom saglasnošću u smislu ove odredbe.
3. Kada lice koje traži azil poseduje više punovažnih isprava o boravku izdatih od strane različitih država članica, pretpostavka nadležnosti za odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila postojaće za države članice utvrđene slede-

ćim redosledom:

(a) država članica koja je izdala ispravu o boravku sa najdužim periodom boravka ili, ukoliko su rokovi važenja identični, onda ona država članica čija isprava o boravku kasnije ističe;

(b) država članica koja je izdala vizu koja ističe poslednja, ukoliko postoji više izdatih viza istog tipa;

(c) ukoliko su vize različitog tipa, biće nadležna ona država članica koja je izdala vizu sa najdužim periodom dozvoljenog boravka, ili, ukoliko su ti periodi identični, ona država članica koja je izdala vizu koja ističe poslednja.

4. Kada lice koje traži azil poseduje jednu ili više isprava o boravku koje su istekle u prethodne dve godine, ili jednu ili više viza koje su istekle u prethodnih šest meseci, a na osnovu kojih je ušao na teritoriju država članica, st. 1, 2. i 3. primeniće se i za taj period kao da podnosilac zahteva nije napustio teritoriju država članica.

Kada lice koje traži azil poseduje jednu ili više isprava o boravku koje su istekle u prethodne dve godine, ili jednu ili više viza koje su istekle u prethodnih šest meseci, a na osnovu kojih je ušao na teritoriju države članice, ne napuštajući teritorije država članica, nadležna će biti ona država članica u kojoj je podnet zahtev.

5. Činjenica da je isprava o boravku, odnosno viza, izdata na osnovu lažnog ili pretpostavljenog identiteta, ili na osnovu falsifikovanog, krivotvorenog ili nevažećeg dokumenta, neće otkloniti nadležnost utvrđene države članica koja je ispravu izdala. Ipak, država članica koja je izdala ispravu o boravku, odnosno vizu, neće biti nadležna ukoliko dokaže da je prevarna radnja preduzeta nakon izdavanja isprave, odnosno vize.

Član 10.

1. Kada se ustanovi, na osnovu neposrednih i posrednih dokaza opisanih u listama navedenim u čl. 18. st. 3, uključujući i podatke na koje upućuje Glava III Uredbe (EC) br. 2725/2000, da je lice koje traži azil nezakonito prešlo granicu države članice – na kopnu, moru ili u vazduhu – dolazeći iz treće zemlje, država članica u koju je na taj način ušlo biće nadležna za odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila. Ova nadležnost prestaće da postoji nakon 12 meseci od datuma nezakonitog ulaska u zemlju.

2. Kada država članica prestane da bude nadležna na osnovu st. 1, i kada se utvrdi, na osnovu neposrednih i posrednih dokaza opisanih u listama navedenim u čl. 18. st. 3, da je lice koje traži azil – koje je nezakonito ušlo na teritoriju države članice ili za koga se ne mogu utvrditi okolnosti ulaska u zemlju – ako je u vreme podnošenja zahteva već prethodno živelo najmanje pet meseci bez prekida u drugoj državi članici, onda će ta država članica biti nadležna da odlučuje o zahtevu za azil. Ako je podnosilac zahteva živio najmanje pet meseci na teritoriji više država članica, nadležna će biti ona država članica u kojoj je boravio poslednje.

Član 11.

1. Ukoliko državljanin treće države dođe na teritoriju države članice za koju mu nije potrebna viza, onda će ta država članica biti nadležna da odlučuje o zahtevu za dobijanje azila.

2. Načelo iz st. 1 neće se primenjivati ako državljanin treće države podnese zahtev za dobijanje azila u drugoj državi u kojoj mu takođe nije potrebna viza. U ovom slučaju, druga država članica biće nadležna da odlučuje o zahtevu za dobijanje azila.

Član 12.

Kada zahtev za dobijanje azila državljanin treće države podnese u međunarodnom tranzitnom području na aerodromu države članice, ta će država članica biti nadležna da odlučuje o zahtevu za dobijanje azila.

Član 13.

Ukoliko nije moguće odrediti koja je država članica nadležna za odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila na osnovu postavljenih kriterijuma navedenih u ovoj uredbi, biće nadležna ona država kojoj je prvoj podnet zahtev za dobijanje azila.

Član 14.

Kada više članova porodice u istoj državi članici istovremeno podnesu zahteve za dobijanje azila, ili u relativno istom periodu tako da je moguće voditi jedinstveni postupak, a primena navedenih kriterijuma bi dovela do razdvajanja ovih zahteva, nadležna država članica biće utvrđena na osnovu sledećih kriterijuma:

(a) nadležnost za odlučivanje o zahtevu za azil svih članova porodice pripadaće onoj državi članici kojoj, prema kriterijumima, pripada najveći broj zahteva;

(b) ukoliko se ne može primeniti ovo pravilo, nadležnost će pripadati onoj državi članici kojoj, prema kriterijumima, pripada nadležnost za odlučivanje o zahtevu najstarijeg člana porodice.

GLAVA IV HUMANITARNI OSNOV

Član 15.

1. Svaka država članica, čak i ako nije nadležna na osnovu kriterijuma predviđenih ovom uredbom, može omogućiti spajanje porodica i drugih izdržavanih srodnika po humanitarnom osnovu, uzimajući naročito u obzir porodične ili kulturne razloge. U ovom slučaju će ta država članica, na zahtev druge države članice, odlučiti o zahtevu za dobijanje azila zainteresovanog lica. Zainteresovano lice se sa ovim mora saglasiti.

2. Ako lice prima pomoć na osnovu trudnoće ili tek rođenog deteta, teške bolesti, većeg hendikepa ili starosti, država članica će ovom licu omogućiti zajednički život sa srodnicima koji borave na teritoriji drugih država članica, pod uslovom da su kao porodica živeli i u zemlji porekla.

3. Ukoliko je podnosilac zahteva za dobijanje azila maloletnik bez pratnje koji ima rođaka ili rođake u drugoj državi članici koji mogu da se o njemu brinu, države članice će, ukoliko je to moguće, obezbediti pridruživanje maloletnika rođacima, osim ako to nije protivno njegovim najboljim interesima.

4. Ako država članica na ovaj način postupi po zahtevu, onda će na nju biti preneti nadležnost za odlučivanje o zahtevu.

5. Uslovi i postupci za implementaciju ovog člana uključuje, kada je to moguće, mehanizme za mirenje i rešavanje sporova koji važe između država članica u vezi sa potrebom spajanja zainteresovanih lica, ili drugi odgovarajući način koji treba usvojiti u skladu sa postupkom iz čl. 27. st. 2.

GLAVA V PREUZIMANJE I POVRAĆAJ

Član 16.

1. Država članica koja je na osnovu ove uredbe nadležna za odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila, ima sledeće obaveze:

(a) da preuzme, pod uslovima predviđenim u čl. 17. do 19, podnosioca zahteva koji je svoj zahtev podneo u drugoj državi članici;

(b) da okonča postupak o zahtevu za dobijanje azila;

(c) da ponovo preuzme, pod uslovima predviđenim u čl. 20, podnosioca zahteva o čijem se zahtevu vodi već postupak i koji se nedozvoljeno nalazi u drugoj državi članici;

(d) da ponovo preuzme, pod uslovima predviđenim u čl. 20, podnosioca zahteva koji je povukao svoj zahtev iz postupka i ponovo podneo zahtev u drugoj državi članici;

(e) da ponovo preuzme, prema uslovima predviđenim u čl. 20, državljanina treće države, koji se nedozvoljeno nalazi na teritoriji druge države članice, a čiji je zahtev odbijen.

2. Kada država članica izda ispravu o boravku, obaveze iz st. 1. prenose se na tu državu članicu.

3. Obaveze iz st. 1. prestaju da važe kada državljanin treće države napusti teritoriju države članice duže od tri meseca, osim ukoliko državljanin treće države ne poseduje punovažnu ispravu boravka izdatu od strane nadležne države članice.

4. Obaveze iz st. 1(d) i (e) prestaju i kada je država članica nadležna za odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila usvojila i implementirala, nakon povlačenja ili odbijanja zahteva, odredbe neophodne za odlazak državljana trećih država u zemlju porekla, odnosno u drugu državu u koju može zakonito otputovati.

Član 17.

1. Kada država članica kojoj je podnet zahtev za dobijanje azila smatra da je za odlučivanje o zahtevu nadležna druga država članica, može, u što kraćem roku koji neće biti duži od tri meseca od dana podnošenja zahteva u smislu čl. 4. st. 2, pozvati drugu državu članicu da preuzme podnosioca zahteva.

Ukoliko zahtev za preuzimanje podnosioca zahteva ne bude podnet u roku od tri meseca, nadležnost za odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila ostaje državi članici kojoj je podnet zahtev.

2. Zamoljena država članica može zahtevati hitan odgovor u slučajevima kada je zahtev za dobijanje azila podnet nakon odbijanja zahteva za boravak ili ulazak, odnosno nakon hapšenja zbog nezakonitog boravka, odnosno izvršenja naredbe o proterivanju i/ili kada se podnosilac zahteva nalazi u pritvoru.

Molba će sadržati razloge kojima se opravdava hitnost zahteva, kao i rok u kojem se odgovor očekuje. Ovaj rok ne može biti kraći od nedelju dana.

3. U oba slučaja, zahtev za preuzimanjem biće dostavljen u uobičajenoj formi zajedno sa dokazima navedenim u dva spiska u čl. 18. st. 3. i/ili relevantnim činjenicama iz izjave podnosioca zahteva, kako bi organi zamoljene države članice mogli proveriti da li postoji nadležnost u smislu ove uredbe.

Pravila o pripremi i postupku za dostavljanje zahteva biće usvojeni u skladu sa postupkom iz čl. 27. st. 2.

Član 18.

1. Zamoljena država članica obaviće neophodne provere i doneti odluku o zahtevu za preuzimanjem podnosioca zahteva u roku od dva meseca od dana prijema zahteva.

2. U postupku utvrđivanja države članice nadležne za odlučivanje o zahtevu za azil prema ovoj uredbi, koristeći se neposredna i posredna dokazna sredstva.

3. U skladu sa postupkom iz čl. 27. st. 2, izradiće se dva posebna spiska uz periodičnu reviziju, koji će sadržati podatke o neposrednim i posrednim dokazima, u skladu sa sledećim kriterijumima:

(a) Neposredni dokaz:

(i) Odnosi se na formalni dokaz nadležnosti na osnovu ove uredbe, ako ne postoji suprotan dokaz.

(ii) Država članica će Komitetu iz čl. 27. dostaviti svoje modele administrativnih dokumenata, u skladu sa tipologijom iz liste formalnih dokaza.

(b) Posredni dokaz:

(i) Odnosi se na indikativne činjenice koje, iako mogu biti osporene, i dalje jesu dovoljne zahvaljujući svojoj dokaznoj vrednosti.

(ii) Njihova dokazna vrednost, u vezi sa nadležnošću za odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila, biće utvrđena u svakom konkretnom slučaju.

4. Ne može se postaviti kao uslov postojanje dokaza koji nisu nužni za primenu ove uredbe.

5. Ukoliko ne postoje formalni dokazi, zamoljena država članica će prihvatiti nadležnost ukoliko posredni dokazi jesu usaglašeni, proverljivi i dovoljno detaljni za utvrđivanje nadležnosti.

6. Kada se država članica molilja poziva na hitnost na osnovu čl. 17. st. 2, zamoljena država članica će učiniti sve što je u njenoj moći da postupi u predloženom roku. U izuzetnim slučajevima, kada se pokaže da je odlučivanje o zahtevu za preuzimanje naročito složeno, zamoljena država može odgovoriti nakon isteka predloženog roka, ali ne duže od mesec dana. U takvim slučajevima zamoljena država članica mora obavestiti državu molilju o svojoj odluci da odloži dostavljanje odgovora, i to u prvobitno predloženom roku.

7. Propust činjenja u roku od dva meseca iz st. 1. i u roku od mesec dana iz st. 6. smatraće se prihvatanjem zahteva, iz čega će proizaći obaveza preuzimanja lica, uključujući i obavezu organizovanja njegovog dolaska.

Član 19.

1. Kada zamoljena država članica prihvati preuzimanje podnosioca zahteva, država članica u kojoj je podnet zahtev za dobijanje azila obavestiće podnosioca zahteva o svojoj odluci da ne vodi postupak povodom njegovog zahteva, kao i svojoj obavezi transfera podnosioca zahteva nadležnoj državi članici.

2. Potrebno je navesti osnov za donošenje odluke iz st. 1. U njoj će biti navedeni rokovi za transfer i, ako je to neophodno, podaci o tome gde i kada se podnosilac zahteva mora pojaviti, ukoliko samostalno putuje u nadležnu državu članicu. Protiv ove odluke biće dozvoljena žalba ili zahtev za reviziju. Žalba ili zahtev za reviziju protiv ove odluke ne odlaže izvršenje transfera osim ukoliko sud ili drugi nadležni organ tako ne odluči na osnovu okolnosti konkretnog slučaja, kada domaće zakonodavstvo dopušta ovakvu odluku.

3. Transfer podnosioca zahteva iz jedne države članice, u kojoj je podnet zahtev za dobijanje azila, u drugu državu članicu, koja je nadležna, biće sproveden na osnovu unutrašnjeg prava prve države članice, nakon konsultacija dve države što je pre moguće, ali ne kasnije od šest meseci od prihvatanja zahteva za preuzimanje, odnosno od odluke po žalbi ili zahteva za reviziju kojom se odlaže izvršenje.

Ako je neophodno, podnosilac zahteva za azil će od države molilje dobiti *laissez passer* u formatu usvojenom na osnovu postupka iz čl. 27. st. 2.

Nadležna država članica će državu molilju, ukoliko je to neophodno, obavestiti o bezbednom dolasku lica koji traži azil, odnosno o tome da se nije pojavio u predviđenom roku.

4. Ukoliko do transfera ne dođe u roku od šest meseci, nadležnost će pripadati onoj državi članici u kojoj je podnet zahtev za dobijanje azila. Rokovi mogu biti produženi najviše do godinu dana, samo ako nije moguće izvršiti transfer zbog činjenice da podnosilac zahteva izdržava kaznu zatvora, odnosno najviše do 18 meseci ako je lice koje traži azil u bekstvu.

5. Mogu se usvojiti dodatna pravila o načinu sprovođenja transfera u skladu sa postupkom iz čl. 27. st. 2.

Član 20.

1. Lice koje traži azil biće vraćeno na osnovu čl. 4. st. 5. i čl. 16. st. 1(c) i (e) na sledeći način:

(a) zahtev za ponovno preuzimanje podnosioca zahteva mora sadržati podatke na osnovu kojih zamoljena država članica može proveriti da li je nadležna;

(b) država članica koja je pozvana da ponovo preuzme podnosioca zahteva obavezna je da izvrši sve neophodne provere i dostavi odgovor na zahtev u najkraćem mogućem roku ali ne duže od jednog meseca od prijema zahteva. Kada se zahtev za preuzimanjem zasniva na podacima dobijenim iz „Eurodac“ sistema, rok se skraćuje na dve nedelje;

(c) ako zamoljena država članica ne dostavi odgovor o svojoj odluci u roku od mesec dana, odnosno u roku od dve nedelje navedenom u t. (b), smatraće se da se saglasila da ponovo preuzme lice koje traži azil;

(d) država članica koja se saglasila da ponovo preuzme lice koje traži azil ima obavezu da prihvati to lice na svoju teritoriju. Transfer se sprovodi u skladu sa unutrašnjim pravom zamoljene države članice nakon konsultacija dve države, u prvom mogućem roku ali ne kasnije od šest meseci od prihvatanja zahteva za ponovno preuzimanje od strane druge države članice, odnosno odluke o žalbi ili zahtevu za reviziju kada ona odlaže izvršenje;

(e) zamoljena država članica će lice koje traži azil obavestiti o odluci na osnovu koje nadležna država članica preuzima to lice. Potrebno je navesti osnov za donošenje odluke. U njoj će biti navedeni rokovi za transfer i, ako je to neophodno, podaci o tome gde i kada se podnosilac zahteva mora pojaviti, ukoliko samostalno putuje u nadležnu državu članicu. Protiv ove odluke biće dozvoljena žalba ili zahtev za reviziju. Žalba ili zahtev za reviziju protiv ove odluke ne odlaže izvršenje transfera osim ukoliko sud ili drugi nadležni organ tako ne odluči na osnovu okolnosti konkretnog slučaja, kada domaće zakonodavstvo dopušta ovakvu odluku.

Ako je neophodno, podnosilac zahteva za azil će od države molilje dobiti *laissez passer* u formatu usvojenom na osnovu postupka iz čl. 27, st. 2.

Nadležna država članica će državu molilju, ukoliko je to neophodno, obavestiti o bezbednom dolasku lica koji traži azil, odnosno o tome da se nije pojavio u predviđenom roku.

2. Ukoliko do transfera ne dođe u roku od šest meseci, nadležnost će pripasti onoj državi članici u kojoj je podnet zahtev za dobijanje azila. Rokovi mogu biti produženi najviše do godinu dana, samo ako nije moguće izvršiti transfer zbog činjenice da podnosilac zahteva izdržava kaznu zatvora, odnosno najviše do 18 meseci ako je lice koje traži azil u bekstvu.

3. Pravila dokazivanja i tumačenja, kao i pravila o pripremi i postupku dostavljanja zahteva, biće usvojena u skladu postupkom iz čl. 27. st. 2.

4. Mogu se usvojiti dodatna pravila o načinu sprovođenja transfera u skladu sa postupkom iz čl. 27. st. 2.

GLAVA VI ADMINISTRATIVNA SARADNJA

Član 21.

1. Svaka država članica će drugoj državi članici dostaviti lične podatke o licu koje traži azil, ako je to opravdano i važno za:

- (a) utvrđivanje nadležne države članice za odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila;
- (b) odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila;
- (c) implementaciju obaveza iz ove uredbe.

2. Podaci iz st. 1. mogu obuhvatiti:

- (a) lične podatke o podnosiocu zahteva, i, ako je to opravdano, o članovima njegove porodice (puno ime i prezime i, ako je potrebno, prethodna imena; nadimci i pseudonimi, državljanstvo, sadašnje i prethodno; datum i mesto rođenja);
- (b) lične i putne isprave (reference, rok važenja, datum izdavanja, organ koji je izdao ispravu, mesto izdavanja, itd.);
- (c) druge podatke važne za utvrđivanje identiteta podnosioca zahteva, uključujući i otiske prstiju u skladu sa Uredbom (EC) br. 2725/2000;
- (d) mesta boravka i putne pravce;
- (e) isprave o boravku ili vize koje su izdale države članice;
- (f) mesto podnošenja zahteva;
- (g) datum ranije podnetih zahteva za dobijanje azila, datum podnošenja sadašnjeg zahteva za dobijanje azila, u kojoj je fazi postupka zahtev i odluka, ukoliko je doneta.

3. Ako je potrebno za odlučivanje o zahtevu za donošenje azila, nadležna država članica može tražiti od druge države članice osnov zahteva za dobijanje azila i, ako je to moguće, osnov donete odluke. Država članica može odbiti da odgovori na ovaj zahtev ukoliko bi dostavljanje ovih podataka moglo naneti štetu interesima te države članice, odnosno slobodama i osnovnim ljudskim pravima konkretnog lica. U svakom slučaju, dostavljanje ovih podataka uslovljeno je postojanjem pismene saglasnosti podnosioca zahteva za azil.

4. Potrebno je u zahtevu za dostavljanje podataka navesti njegov osnov, a u slučaju da je svrha zahteva provera da li je zamoljena država članica nadležna, onda je potrebno navesti i dokaze, uključujući i sve relevantne podatke dobijene iz pouzdanih izvora o tome kako je lice koje traži azil došlo na teritoriju država članica, odnosno na kojem konkretnom delu izjave podnosioca zahteva se to zasniva. Relevantni podaci iz pouzdanih izvora sami po sebi nisu dovoljni za utvrđivanje nadležnosti države članice na osnovu ove uredbe, ali mogu biti od značaja prilikom procene ostalih indikatora u vezi sa konkretnim podnosiocem zahteva.

5. Zamoljena država članica dužna je da dostavi odgovor u roku od šest nedelja.

6. Do razmene podataka dolazi na zahtev jedne države članice. Podatke mogu razmeniti samo imenovani državni organi o kojima je obavestena Komisija, koja o tome obavestava druge države članice.

7. Razmenjeni podaci se mogu koristiti samo za namene iz st. 1. Ovi podaci se mogu dostaviti, u okvirima nadležnosti organa prijema, samo onim organima i sudovima koji:

- (a) odlučuju o nadležnosti države članice za odlučivanje o zahtevu za azil;
- (b) vode postupak o zahtevu za dobijanje azila;
- (c) vrše implementaciju obaveza iz ove uredbe.

8. Država članica koja prosleđuje podatke postaraće se da ti podaci budu tačni i ažurirani. Ukoliko se pokaže da je država članica prosledila podatke koji su netačni, odnosno koji nisu mogli biti prosleđeni, država članica prijema će o tome odmah biti obavestena. One su obavezne da isprave takve podatke, odnosno da ih izbrišu.

9. Lice koje traži azil ima pravo da bude obavesteno, na osnovu zahteva, o svakom obrađenom podatku koji se njega tiče. Ukoliko ustanovi da je takva obrada podataka suprotna ovoj uredbi ili direktivi 95/46/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 24. oktobra 1995. o zaštiti pojedinaca u pogledu obrade ličnih podataka i slobodnom prometu ovih podataka⁹, a naročito zato što ti podaci nisu potpuni ili su netačni, tada on ima pravo na ispravku, brisanje ili zaustavljanje ovih podataka.

Organ koji vrši ispravku, brisanje ili zaustavljanje podataka obavestiće o ovome državu koja podatke prosleđuje, odnosno državu koja dobija te podatke.

10. U svakoj zainteresovanoj državi članici vodiće se beleška u pojedinačnom dosijeu konkretnog lica i/ili u registru, o prosleđivanju i prijemu razmenjenih podataka.

11. Razmenjeni podaci čuvaće se, koliko je neophodno, za svrhe radi kojih su razmenjeni.

12. Ukoliko podaci nisu automatski obrađeni, odnosno dostavljeni u dosijea, svaka država članica treba da preduzme odgovarajuće mere kako bi obezbedila sprovođenje ovog člana uz efikasnu kontrolu.

Član 22.

1. Država članica će obavestiti Komisiju o državnim organima u čijoj je nadležnosti izvršavanje obaveza iz ove uredbe, i postaraće se da ovi organi raspolažu neophodnim sredstvima za izvršenje svojih zadataka, a naročito za dostavljanje odgovora u propisanim rokovima, odnosno za postupanje po zahtevima za preuzimanje i ponovno preuzimanje lica koja traže azil.
2. Pravila o bezbednom prenosu podataka elektronskim putem između državnih organa iz st. 1, za dostavljanje zahteva i radi obezbeđivanja automatskog prijema elektronskog dokaza da je dostavljanje izvršeno, biće doneta u skladu sa postupkom iz čl. 27. st. 2.

Član 23.

1. Države članice mogu, na bilateralnom osnovu, zaključiti administrativne sporazume o praktičnim aspektima implementacije ove uredbe, kako bi olakšale njenu primenu i povećale njenu efikasnost. Ovi sporazumi mogu se odnositi na:
  - (a) razmenu službenika;
  - (b) pojednostavljivanje postupka i skraćivanje rokova za prosleđivanje i razmenu zahteva za preuzimanje, odnosno zahteva za ponovno preuzimanje lica koja traže azil;
2. Sporazumi iz st. 1. biće dostavljeni Komisiji. Komisija potvrđuje usaglašenost ovih sporazuma iz st. 1(b) sa ovom uredbom.

GLAVA VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREBE

Član 24.

1. Ova uredba zamenjuje Konvenciju o utvrđivanju nadležne države za odlučivanje o zahtevu za azil koji je podnet u jednoj od država članica evropskih zajednica, potpisanu u Dublinu 15. juna 1990. godine (Dablinska konvencija).
2. Da bi se obezbedio kontinuitet u sporazumima za utvrđivanje nadležne države članice za odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila, kada je zahtev podnet nakon datuma iz st. 2. čl. 29, događaji koji mogu dovesti do nadležnosti jedne od država članica na osnovu ove uredbe biće uzeti u obzir čak i ukoliko su se desili pre ovog datuma, uz izuzetak događaja iz čl. 10. st. 2.
3. U slučajevima upućivanja na Dablinsku konvenciju u uredbi (EC) br. 2725/2000, smatraće se da je reč o upućivanju na ovu uredbu.

Član 25.

1. Rokovi u ovoj uredbi računauće se na sledeći način:
  - (a) rokovi izraženi u danima, nedeljama ili mesecima računaju se od momenta odigravanja događaja ili radnje, a dan na koji se odigrao događaj ili desila radnja neće se uračunavati u rok;
  - (b) rokovi izraženi u nedeljama ili mesecima ističu istog dana poslednje nedelje ili meseca roka, istog dana kao i dan na koji se odigrao događaj ili desila radnja. Ukoliko se, u slučaju roka izraženog u mesecima, taj datum ne pojavljuje u poslednjem mesecu, rok će isteći protekom poslednjeg dana tog meseca;
  - (c) rokovi obuhvataju subotu, nedelju i državne praznike u svim državama članicama.
2. Zahtevi i odgovori se šalju bilo kojim sredstvom kojim se obezbeđuje potvrda o prijemu.

Član 26.

U pogledu Francuske Republike, ova uredba će se primenjivati samo na njenim teritorijama u Evropi.

Član 27.

1. Odbor će pomagati Komisiji u radu.
2. Prilikom pozivanja na ovaj stav, primeniće se čl. 5. i 7. Odluke 1999/468/EC. Rok iz čl. 5. st. 6. Odluke 1999/468/EC određen je na tri meseca.
3. Komitet će izraditi svoja pravila postupka.

Član 28.

Najkasnije tri godine od dana pomenutog u prvom stavu čl. 29. Komisija će dostaviti izveštaj Evropskom parlamentu i Savetu o primeni ove uredbe i, ukoliko je to potrebno, predložiti amandmane. Države članice će proslediti Komisiji sve podatke potrebne za pripremu ovog izveštaja, a najkasnije šest meseci pre isteka roka. Nakon podnošenja izveštaja, Komisija će podnositi izveštaje Evropskom parlamentu i Komisiji o primeni ove uredbe istovremeno kada bude podnosila izveštaj o implementaciji „Eurodac“ sistema u skladu sa čl. 24. st. 5. Uredbe (EC) No 2725/2000.

Član 29.

Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u *Službenom listu Evropske unije*.
Primenjuje se na zahteve za dobijanje azila koji su podneti prvog dana od isteka roka od šest meseci od stupanja ove uredbe na snagu, i kasnije, a nakon tog dana i na zahteve za preuzimanje ili ponovno preuzimanje lica koja traže azil, bez obzira kada je zahtev za dobijanje azila podnet. Država članica nadležna za odlučivanje o zahtevu za dobijanje azila koji je podnet pre ovog datuma, biće utvrđena u skladu sa kriterijumima iz Dablinske konvencije. Ova uredba je obavezujuća u celosti i neposredno se primenjuje u državama članicama u skladu sa Ugovorom o osnivanju EZ.

---

1 Sačinjeno u Briselu, 18. februara 2003. godine, *Službeni list* (OJ) Evropske unije L 50/1, 25. 2. 2003. godine.

2 (OJ) C 304 E, 30. 10. 2001. godine, str. 192.

3 Mišljenje od 9. aprila 2002 (koje nije još objavljeno u *Službenom listu*).

4 *Službeni list* (OJ) C 125, 27. 5. 2002. godine, str. 28.

5 *Službeni list* (OJ) C 254, 19. 8. 1997. godine, str. 1.

6 *Službeni list* L 316, 15. 12. 2000. godine, str. 1.

7 *Službeni list* L 184, 17. 7. 1999. godine, str. 23.

8 *Službeni list* C 364, 18. 12. 2000. godine, str. 1.

9 *Službeni list* (OJ) L 281, 23. 11. 1995. godine, str. 31.